

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. I. Quæ sint impedimenta impediencia tantum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

matrimonium reddunt. Piora dicuntur impedientia, posteriora dirimentia.

DUBIUM I.

Quae sint impedimenta impedientia tantum?

Resp. Præter peccatum mortale, & excommunicationem, sex potissimum reddunt matrimonium mortaliter illicitum, scilicet:

Ecclesia vetitum, nec non tempus feriarum, Atque catechismus, crimē, sponsalia, votum, Impediunt fieri, permittunt facta teneri.

Dicitur I. *Vetitum*, id est, prohibitio Ecclesiae, quæ fit ab Episcopo, vel Parocho, ob dubium impedimenti alicujus, vel inhabilitatis inter copulandos, v. *Bon. 9. l. 1. p. 14. num. 1.*

Dicitur II. *Tempus feriarum*: quod secundum *Trid. sess. 24. c. 10. de reform.* incipit nunc ab Adventu Domini, usque ad Epiphaniam inclusive; & à die Cinerum usque ad octavam Paschæ inclusive. Quo tempore non prohibetur ipse contractus, aut ejus consummatio, sed tantum nuptiarum solemnitates, ut est benedictio nuptiarum, solemnis sponsæ in domum sponsi traductio, solemniora convivia, & tripudia, &c. Neque *Trid. sess. 24. c. 1. prohibet* matrimonium consummari ante benedictionem, sed tantum hortatur ne fiat, v. *Bon. l. c. Sanch. l. 7. d. 7. Con. d. 30. Fil. 1. 10. p. 2. c. 9. M. Perez d. 43. § 10. n. 7.*

Dicitur III. *Catechismus*. Quod impedimen-

tum contrahitur ab eo, qui respondet pro infante, quando suppletur caremonia post baptismum collatum in necessitate, sed videtur sublatum per *Trid.* secundum *Sanch. Fagund. Con. Fill. &c.* qui ideo monent Parochos, ut in libro distinguant patrilinos Catechismi, à patrilinis Baptismi, v. *Bon. l. c.*

Dicitur IV. *Crimen*, ut 1. Incestus cum consanguinea conjugis in primo vel secundo gradu, scienter admissus; (qui impedit matrimonium cum quacunque alia persona v. *Perez. d. 23. §. 15.*) vel cum propria matre vel filia. 2. Raptus alienæ sponsæ 3. Uxorididium. 4. Presbyterididium. 5. Susceptio propriæ prolis ex baptismo, ad impediendam redditionem debiti. 6. Publica pœnitentia, quamdiu durat. 7. Matrimonium cum Moniali. Verùm hæc per non usum sunt sublata, ut *Laym. hic. c. 15. ex Navar. Sanch. l. 7. d. 17. Con. d. 30. dub. 3.*

Dicitur V *Sponsalia*, scilicet cum una contracta & non dissoluta, *Con. d. 30. dub. 3. Sanch. Fill. Bon. l. c. n. 5.*

Dicitur VI *Votum*, scilicet simplex, sive castitatis, sive religionis, sive non nubendi. v. *Sanch. l. 7. d. 13. Regin. l. 38. c. 24. n. 148. Bon. l. c. n. 7.*

Dixi in Responsione, *potissimum*: quia præter supra dicta, alia tria impedimenta numerantur.

Primum, est clandestinitas: etsi enim valeat matrimonium clandestinè contractum, ubi Tridentinum non est receptum, non licet tamen sub mortali, Ubi autem Tridentinum est receptum, saltem

saltem quoad punctum matrimonii, est irritum, de quo sequenti dubio.

Secundum, ommissio benedictionis, quia sine hac etsi validè, illicitè tamen contrahitur matrimonium, saltem primum, ut ex *C. Nostrates*, & *C. Sponsus q. 5* docet *Bon. q. 4 p. 6. n. 2. Sanch. l. 7. d. 82. Sa, Henrig. Fill &c.* qui tamen concedunt non esse mortale, intellige, per se loquendo; nam per accidens, ratione præcepti particularis, scandalosi, vel contemptus (ut si omittant nihili faciendo, ac si esset res vana, vel vile ac puerile haberent ei se subicere) docet *Perez. d. 43. f. 10. n. 4.* posse esse mortale. Dixi, *primum*: nam secundæ nuptiæ non benedicuntur, nisi primæ non fuissent benedictæ. Quod si autem alter conjugum sit viduus, alter verò primas nuptias celebret, aut saltem nunquam fuerit benedictus, etsi jure antiquo non licuerit, nunc tamen quibusdam locis consuetudo habet, ut benedicantur, ut *v. Bon. l. c.* Et patet ex *Agenda*. Debet autem fieri in templo à proprio Parocho, sine cujus licentia si quis faciat, manet ipso facto suspensus, donec absolvatur ab ordinario Parochi, à quo benedictio erat accipienda.

Tertium, si contrahatur matrimonium sine præviis proclamationib⁹, sine quibus etsi valeat, non licet tamen sub mortali, ut habet communis, (quanquam *Sanch. l. 3. d. 5. num. 7. & Gasp. Hurt. d. 5. n. 59.* putent non esse mortale unam omittere, quando certum est moraliter, nullū subesse impedimentum. Sed contrarium docet *Pe. rez. d. 42. f. 1. n. 7. ex Con. & Pontio.*) nisi Episcopus,

pus, vel ejus Vicarius dispense, ut patet ex *Trid. s. 24 c. 1.* quod circa eas præcipit sequentia, 1. Ut fiant in Ecclesia, inter Missarum solemnias. Possunt tamen etiam fieri in oratorio, vel juxta Ecclesiam: aliove loco, confluente magno populo. 2. Ut fiant à proprio Parocho, vel alio Sacerdote de ejus licentia. 3. Ut fiant in Parochia propria, & quidem utriusque contrahentis, ut declaravit Congregatio. 4. Ut fiant tribus diebus festivis, non immediatis, continuis tamen, id est, qui feriatis quidem diebus, nullo tamen festo, interpolentur, *vid. Bon q. 2 p. 6.* Unde resolves.

I. Licet statim post ultimam proclamationem contrahere, etiam eadem die: non licet autem differre ultra 4. menses, intra quos si non contrahant, repetendas esse denunciations, declaravit Congregatio in *sess. 24. cap. 1. de reform.* Imò *Rituale Romanum* duos tantum menses permittit, intra quos si non contrahatur, jubet repetere denunciations, nisi videatur aliud Episcopo.

II. Post proclamationes, tenetur sub mortali, qui novit impedimentum, illico denunciare, quantumvis secretum esset, ad impedienda gravia mala, v. g. incestum, sacrilegium, &c. Si tamen inde alteri periculum infamiae nasceretur, is ex charitate prius esset monendus, ut à matrimonio desisteret, *Sanch. l. 3. d. 13. Fagund. p. 2. l. 6. cap. 5. Henriq. Laym. lib. 3. tr. 3. p. 2. cap. 4. n. 8. &c. commun. contra Pontium d. 5. q. 6.* qui negat teneri denunciare, si sit occultum. Idemque tenet *Mart. Perez d. 43. s. 6. n. 1. & seq.* sed cum hac limitatione, si tantum audivit, & nescit à quo, vel si pro foro

foro interno sit dispensatum, vel si metuat magnum scandalum aut periculum, vel si sciat contrahentes esse in bona fide.

III. Contrahens ipse, legitime interrogatus de impedimento occulto, tenetur illud fateri, vel à matrimonio abstinere, nisi dispensationem pro foro conscientie acceperit: tunc enim fateri non tenetur, nisi Judex aliunde habeat sufficientem probationem. *Sanch. Sylv. Laym. l. c. n. 10. v. Bon. l. c. Perez. d. 43. f. 7. n. 2.*

IV. Parochus cognito impedimento, tenetur prohibere matrimonium, & remittere ad Episcopum, vel ejus Officialem, neque potest assistere, *Sanc. l. 3. d. 15. Mart. Perez. d. 43. f. 7. n. 6. & c. contra Pontium.* Nisi tamen ex sola confessione nosset: tunc enim nullo modo posset negare matrimonium, si ve publicè, si ve privatim petenti, neque illum admonere officii extra confessionem licet in confessione posset, ac deberet. Et tunc, si quidem sine magno scandalo à matrimonio non possent desistere, nec vellent, suadere, ut contrahant communi consensu, sub conditione, si Papa dispenset, animo tantisper cohabitandi, ut fratres (non autem quoad thorum) donec accedat dispensatio, & iterum contrahant. Ita ex *Beja & Pontiol. f. c. 3 Mart. Perez. l. c.* qui addit, si id omnino nolint, persistentque petere, debere Parochum assistere.

V. Potest Episcopus, vel ejus Vicarius, non autem Decanus Ruralis dispensare, vel ut unà tantum fiat proclamatio, vel ut fiant post contractum subito factum coram Parocho & testibus, ante

consummationem, vel etiam ut planè omittatur, si iusta causa subsit, v. g. timor, ne alioqui malitiosè impediatur matrimonium, pudor contrahentium, senium, inconstantia, status disparitas, metus scandali, infamiæ, incontinentiæ, &c. *Bon. l. c.*

VI. Et si, quando per dispensationem contractum est matrimonium ante proclamationes postea faciendas, conjux non teneatur, nec debeat alteri reddere debitum, priusquam factæ fuerint: quando tamen certi sunt nullum subesse impedimentum, non peccare mortaliter consummando: tenet *Sot. Led. Texed. contra Sanch.* apud *Dia. p. 9. t. 8. R. 19.*

VII. Et si Parochus dispensare non possit, potest tamè in casu necessitatis per Episcopiam declarare, præceptum hoc hic & nunc non obligare, v. g. si moriturus concubinam velit ducere, ob prolis legitimationem, *Bonac. l. c. ex Sylv. Sanch. &c.*

DUBIUM II.

Quæ impedimenta dirimunt matrimonium?

Resp. Præter defectum consensus, de quo supra c. 2. d. 1. sunt, quæ sequentibus versibus comprehenduntur.

*Error conditio, votum, cognatio, crimen,
Cultus disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas
Ætas, affines, si clandestinus, & impos,
Raptave sit mulier, nec parti reddita rute,*

Hæc